

สรุปการประชุมคณะกรรมการ Medication Safety Team (MST)
วันที่ 22 ธันวาคม 2559 ณ.ห้องประชุมสัตตบุษย์ เวลา 14.00 น. - 16.00 น.

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. นางอรอุมา บุญมาก	ห้องคลอด
2. นายยศพล ทองไทย	งานอุบัติเหตุ-ฉุกเฉิน
3. นส.ประภาพร ศุภสุข	งานวิสัญญี
4. ภญ. อาภาพร พรหมโนภาศ	งานบริการจ่ายยาผู้ป่วยใน
5. ภญ. รวิพรรณ หลีกรัตน์	งานบริหารเภสัชกรรม
6. นางสมร ผลาไวย์	หอผู้ป่วยพิเศษสูติกรรม
7. น.ส.ปวีณา เหมือนตา	หอผู้ป่วยศัลยกรรมหญิง
8. น.ส.ศุภรัตน์ ชันโท	หอผู้ป่วยอายุรกรรมหญิง
9. นส.ยุพิน สุจินพลัม	หอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก
10. นางปณิตตรา กำแก้ว	งานบริการผู้ป่วยนอก
11. นางกฤษณา ประกอบศรี	หอผู้ป่วยพิเศษศัลยกรรมทั่วไป-กระดูก
12. น.ส.นฤทัย อาภรศรี	หอผู้ป่วยหนัก(ICU)
13. นางเบญจมาศ เร่งศึก	งานผู้ป่วยนอก สูตินรีเวชกรรม
14. นางพิสมัย ชารีโท	หอผู้ป่วยกุมารเวช
15. น.ส.สุรวดี จันทร์พวง	หอผู้ป่วยสูตินรีเวชกรรม
16. ภก. ประมวล กำแก้ว	หัวหน้าฝ่ายเภสัชกรรมชุมชน
17. ภญ. สันทนา ทองผุย	เลขาทีม MST
18. ภญ.ปนัดดา แสงทอง	เลขาทีม MST

วาระที่ 1. ทบทวนความเสี่ยงระบบยา (ความคลาดเคลื่อนทางยา)

1. จำนวนอุบัติการณ์ความเสี่ยงทางยาที่เกิดในหน่วยงานและหน่วยงานรายงาน
 - a. จากข้อตกลงในการประชุม MST และ RM ระบุแนวทางการรายงานความเสี่ยงระบบยาโดยให้รายงานในโปรแกรมความเสี่ยงของโรงพยาบาล เริ่มตั้งแต่ มกราคม 2559 ซึ่งพบว่ายังมีการรายงานความเสี่ยงเข้าในระบบหลังจากการบันทึกแก้ไขน้อยกว่าจำนวนอุบัติการณ์ที่ได้รับการแก้ไขจริง
 - b. หน่วยงานที่พบการรายงานความเสี่ยงในระบบมากที่สุด 5 อันดับ คือ
 - ห้องยาผู้ป่วยใน (ห้องยานำข้อมูลที่ยังไม่ได้ลงข้อมูลในโปรแกรมความเสี่ยงของ รพ. จากบางหน่วยงานลงข้อมูลย้อนหลัง)
 - ตึกศัลยกรรมหญิง

- ด็กพิเศษคัลยกรรมกระดูก
- ด็กคัลยกรรมกระดูก
- ด็กพิเศษทวีกันยา

ส่วนบางหน่วยงานไม่ได้รายงานข้อมูลในระบบหรือ ข้อมูลยัง Under report หรือแบบ
บันทึกความเสียหาย

c. หน่วยงานที่พบอุบัติการณ์ความเสี่ยงมากที่สุด 5 อันดับ คือ

- องค์กรแพทย์
- ห้องยาผู้ป่วยใน
- ด็กอายุรกรรมหญิง
- ด็กอายุรกรรมชาย
- ด็กคัลยกรรมหญิง

2. ปัญหาและอุปสรรคในการรายงาน

- a. การลงบันทึกข้อมูลในโปรแกรมความเสี่ยง (ภาระงานที่เพิ่มขึ้น, โปรแกรมของ รพ. ไม่เอื้อต่อการลงบันทึกข้อมูล, คอมพิวเตอร์บันทึกข้อมูลความเสี่ยงไม่ได้, ผู้ปฏิบัติไม่สะดวกบันทึกข้อมูลหน้างาน, เครื่องมือไม่เพียงพอ)
- b. การบันทึกข้อมูลย้อนหลัง ส่งผลให้ข้อมูลสะสมมากเพิ่มภาระงานในการรายงานของผู้กรอกข้อมูล, ผู้สรุปข้อมูลไม่สามารถสรุปและส่ง Feedback ข้อมูลกลับหน่วยงานให้เป็นปัจจุบันได้
- c. หน่วยงานที่ลงข้อมูลประเมินอุบัติการณ์ความเสี่ยงไม่ถูกต้องเช่น ระดับความรุนแรง / ชนิดความเสี่ยง / โปรแกรมความเสี่ยง / หน่วยงานที่รับผิดชอบความเสี่ยง
- d. ขาดผู้รับผิดชอบหลักในการนำข้อมูลไปทบทวนแต่ละสายงาน และขาดการทบทวนแบบสหสาขา ทำให้ข้อมูลไม่ถูกนำมาวิเคราะห์หา RCA โดยแท้จริง
 - ➔ องค์กรแพทย์ รอข้อตกลง
 - ➔ เกสัชกร ; ญ.อาภาพร
 - ➔ พยาบาลรอข้อตกลง
- e. นโยบาย / ผลการทบทวนไม่ถูกนำไปสู่ผู้ปฏิบัติได้อย่างทั่วถึง
- f. การประชุมของทีม MST ไม่สม่ำเสมอ
- g. ขาดการทบทวนเคสที่เป็น ADE ที่อาจจะเกิดเป็นความเสี่ยงที่รุนแรงได้
- h. เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานมีความรู้/ ทักษะในการใช้โปรแกรม HosXP ต่างกันและปฏิบัติไม่เหมือนกัน
- i. ข้อมูลที่รายงานในโปรแกรมไม่ถูกเปิดอ่าน และไม่ถูกทบทวน

3. สรุป 5 อันดับประเด็นความคลาดเคลื่อนทางยาแต่ละประเภทและแนวทางแก้ไข

- a. Prescribing Error → ยกไปประชุมวาระต่อไป
- b. Pre-Dispensing Error → ทบทวนในหน่วยงาน (รีวิวมตรฐานการปฏิบัติงานใหม่ และปรับเปลี่ยนพื้นที่ทำงานภายใน) และนำเสนอในที่ประชุมในวาระต่อไป
- c. Dispensing Error → ทบทวนในหน่วยงาน (ปรับปรุงกระบวนการทำงานให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน) -หาข้อสรุปร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพและนำเสนอในที่ประชุมในวาระต่อไป
- d. Transcribing Error
 - อุบัติการณ์ความเสี่ยงขององค์กรแพทย์ พบ 13 อุบัติการณ์
 - อุบัติการณ์ความเสี่ยงของห้องยาใน พบ 233 อุบัติการณ์
 - อุบัติการณ์ความเสี่ยงของกลุ่มการพยาบาล พบ 138 อุบัติการณ์→ ยกไปประชุมวาระต่อไป
- e. Administration Error
 - มีหลักฐานจ่ายยาจากห้องยาแต่ไม่พบยาบนหอผู้ป่วยใน Dose วันต่อมา
 1. แพทย์ไม่ได้สั่ง stat แต่พยาบาล stat ยาให้กับผู้ป่วย → พบปัญหาในกลุ่มยาโรคเรื้อรัง
 - a. รอทบทวนปรับมาตรฐาน/ ระเบียบยา Stat → ยกไปประชุมวาระต่อไป
 - b. ระหว่างรอปรับมาตรฐาน/ ระเบียบยา Stat ให้ปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัติเดิมโดยแพทย์ต้องมีคำสั่ง With stat ในรายการที่ที่ต้องการให้ผู้ป่วยทานยาทันที เพื่อลดปัญหาการสื่อสารที่ไม่ตรงกันระหว่างสหสาขาวิชาชีพ

หมายเหตุ (ระเบียบปฏิบัติยา Stat Dose)

- ยา stat dose หากเป็นยาช่วยชีวิต ให้ภายใน 15 นาที (บัตรยาด่วน : สีแดง)
- ยา stat dose ทั่วไป ให้ภายใน 30 นาที - 1 ชม. (บัตรยาด่วน : สีเหลือง)
- คำสั่ง ATB ทั้งยากินและยาฉีด ถือว่าเป็นคำสั่ง STAT โดยอัตโนมัติ (ให้ภายในครึ่ง - 1 ชั่วโมง) : ห้องยาต้องจ่ายยาเมื่อ dose stat ด้วยทุกครั้ง
- การจ่ายยากิน - ยาฉีดจะให้ถึง Dose 14.00 น. ของวันถัดไป
- ระบบการเบิกยา stat หากเป็นยาช่วยชีวิต
- ตารางการให้ยากิน/ ยาฉีด ให้ยึดการจ่ายและการให้ยาตามตารางการจ่ายยา
รูปแบบ Injection

ดำเนินการดังนี้

- พยาบาลแยก copy order ออกมาแล้วหนีบัตร “ ยาค่วน ” (สีแดง)
- โทรประสานห้องยาเพื่อให้เตรียมยาไว้
- เกสซ์ตรวจสอบรายการยากับคำสั่งใช้ยาของแพทย์ หากพบปัญหาโทรประสานแพทย์โดยตรงและแจ้งพยาบาลให้ทราบผลการเปลี่ยนแปลง
- จ่ายยาให้เจ้าหน้าที่ที่มารับยา

คืนยาในถังยาคืน → พยาบาลทบทวนกระบวนการเตรียมยา/
จัดเก็บยาที่ต้องเตรียมบริหาร

อื่นๆ → ยกไปประชุมวาระต่อไป

- Unordered or Unauthorized drug error

1. เบิกยาที่แพทย์ไม่ได้สั่งใช้ (คัดลอกยาผิดคน/ แพทย์ Off ยาแล้ว แต่พยาบาลไม่ได้ Off ในใบ MAR)
2. อื่นๆ → ยกไปประชุมวาระต่อไป

- Wrong time error

1. อัตรากำลังไม่เพียงพอ
2. ลืมบริหารยา
3. กลุ่มโรค Sepsis การบริหารยาม่าเชื้อตามกระบวนการรักษาไม่สามารถระบุได้ว่าบริหารยาได้ทันตามมาตรฐานหรือไม่เนื่องจากสาเหตุ Miss Dx/ Delay Dx ทำให้ไม่มีการหยิบใช้ Care map Sepsis → ยกไปประชุมวาระต่อไป
4. อื่นๆ → ยกไปประชุมวาระต่อไป

- Wrong drug error

1. เกสซ์กรจ่ายยาผิดชนิด พยาบาลไม่ได้ตรวจสอบซ้ำ
2. เกสซ์กรจ่ายยาผิดชนิด พยาบาลรับคำสั่งแพทย์เป็นรายการยาที่ผิด # ยืนยันกับแพทย์ก่อนบริหารยาทุกครั้งกรณีคำสั่งไม่ชัดเจน / รายการยาที่มีชื่อคล้าย (แพทย์ต้องสั่งใช้ยาตามมาตรฐานการเขียนคำสั่งใช้ยาที่ดีของแพทย์)
3. กรณีคำสั่งใช้ยาของแพทย์ที่ไม่สมบูรณ์ เช่นไม่ระบุความแรง/ ชนิด/ วิธีบริหารยา ห้องยา consult แพทย์ทันทีกรณีเร่งด่วน (กลุ่มยา/ เหตุการณ์ที่เร่งด่วน/ เหตุการณ์ที่ไม่สามารถติดต่อแพทย์ได้ → ยกวาระข้อตกลงพร้อมแพทย์ในวาระการประชุมต่อไป)

- Extra dose error

1. ยา EOD ของทุกวัน → กำหนดรอบการบริหารยาไม่ตรงกัน
ระหว่างเภสัชกรและพยาบาล → ดังนั้นกรณีมีคำสั่งการบริหารยา
วันเว้นวัน ให้พยาบาลระบุวันที่บริหารยาลงท้ายสำเนาคำสั่งแพทย์
ก่อนส่งห้องยา
2. อ่านวิธีใช้ผิด → ทบทวนกระบวนการทำงานตามมาตรฐานการ
บริหารยา
3. ไม่ได้ Round IV → ปฏิบัติตามมาตรฐานการบริหารยา
4. อื่นๆ → ยกไปประชุมวาระต่อไป

วาระที่ 2. ทบทวนอุบัติการณ์ความเสี่ยงระดับ D ขึ้นไป

1. อุบัติการณ์ความเสี่ยงที่รุนแรงระดับ D พบ 18 อุบัติการณ์ → ยกไปประชุมวาระต่อไป
2. อุบัติการณ์ความเสี่ยงที่รุนแรงระดับ E พบ 2 อุบัติการณ์ → ยกไปประชุมวาระต่อไป
3. อุบัติการณ์ความเสี่ยงที่รุนแรงระดับ I พบ 1 อุบัติการณ์ → ยกไปประชุมวาระต่อไป

วาระที่ 3. ทบทวนแนวทางการรายงานความเสี่ยงทางยา และการจัดการข้อมูลความเสี่ยง

1. การแบ่งชนิดความคลาดเคลื่อน
 - a. Prescribing Error → กระบวนการที่แพทย์สั่งยาคลาดเคลื่อนหรือพบ DRP จาก
การสั่งใช้ยา (ทางวาจา/คอมพิวเตอร์/ Doctor order sheet)
 - b. Pre-Dispensing Error → กระบวนการความคลาดเคลื่อนทางยาภายในห้องยา
(การจัดยา/ การเช็คยาก่อนส่งมอบยาให้กับผู้ป่วย/ หอผู้ป่วย)
 - c. Dispensing Error → กระบวนการความคลาดเคลื่อนทางยาหลังการจ่ายยา
(ให้กับผู้ป่วย/ ส่งยาเข้าหอผู้ป่วย)
 - d. Transcribing Error → กระบวนการความคลาดเคลื่อนทางยาจากการคัดลอก
คำสั่งแพทย์ (แพทย์-แพทย์, แพทย์-พยาบาล, แพทย์-เภสัชกร)
 - e. Administration Error กระบวนการความคลาดเคลื่อนทางยาในการบริหารยา
ให้กับผู้ป่วย เริ่มจาก
 - การตรวจรับยาจากห้องยา ต้องตรวจรับยาให้แล้วเสร็จภายในเวรป่วย เพื่อ
พบความคลาดเคลื่อนทางยาแก้ไขให้เรียบร้อยภายในเวรป่วยและส่งความ
เสี่ยงให้ฝ่ายเภสัชกรรมทบทวน หากพบความเสี่ยงไม่พบยาหลังจากเวร
ป่วยให้หน่วยงานทบทวนอุบัติการณ์ยาภายในหน่วยงานของตนเอง
 - การเตรียมยา / ผสมยา

- การบริหารยา (การให้ข้อมูลยาที่ผู้ป่วยได้รับ/การติดตามอาการหลังได้รับยา/ เทคนิคการบริหารยา, การบริการยาตามมาตรฐานวิชาชีพของพยาบาล)

2. ทบทวนแนวทางการรายงานความเสี่ยงทางยา

→ ยกไปประชุมวาระต่อไป

3. การจัดการข้อมูลความเสี่ยง

→ ยกไปประชุมวาระต่อไป

ชพ.

.....
(พญ.ธิตติมา สายสุด)

ประธานทีมบริหารความปลอดภัยด้านยา